Αρχαία Ελληνικά Γ' Λυκείου
14 Δεκεμβρίου 2025
Αδίδακτο Κείμενο

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, ΠΡΟΣ ΦΟΡΜΙΩΝΑ ΠΕΡΙ ΔΑΝΕΙΟΥ,46

Ο Χρύσιππος έκανε αγωγή εναντίον του Φορμίωνα για να διεκδικήσει τα χρήματα που του δάνεισε. Ο Φορμίωνας όμως με τη σειρά του υπέβαλε ένσταση υποστηρίζοντας ότι η αγωγή ήταν άκυρη.

*Τοῦ μὲν οὖν δανεῖσαι ἡμᾶς τὰ χρήματα αἵ τε συνθῆκαι καὶ αὐτὸς οὗτός ἐστι μάρτυς· τοῦ δ' ἀποδεδωκέναι οὐδείς ἐστι **μάρτυς** ἔξω τοῦ Λάμπιδος τοῦ συναδικοῦντος. καὶ **οὗτος** μὲν εἰς ἐκεῖνον μόνον ἀναφέρει τὴν ἀπόδοσιν, ἐγὼ δ' εἷς τε τὸν Λάμπιν αὐτὸν καὶ **τοὺς ἀκούσαντας** αὐτοῦ ὅτε οὐκ ἔφη ἀπειληφέναι τὸ χρυσίον. τούτῳ μὲν οὖν τοὺς ἐμοὺς μάρτυρας ἔξεστι κρίνειν, εἰ μή φησι τἀληθῆ μαρτυρεῖν αὐτούς· ἐγὼ δ' οὐκ ἔχω τί χρήσωμαι τοῖς τούτου μάρτυσιν, οἵ φασιν εἰδέναι τὸν Λάμπιν μαρτυροῦντα ἀπειληφέναι τὸ χρυσίον. εἰ μὲν γὰρ ἡ μαρτυρία ἡ τοῦ Λάμπιδος κατεβάλλετο ἐνταῦθα, ἴσως ἂν ἔφασαν οὗτοι δίκαιον εἶναι ἐπισκήπτεσθαί μ' ἐκείνῳ· νῦν δ' οὔτε τὴν μαρτυρίαν ταύτην ἔχω, οὐτοσί τε οἴεται δεῖν ἀθῷος εἶναι οὐδὲν βέβαιον ἐνέχυρον **καταλιπὼν** ὧν πείθει **ὑμᾶς** ψηφίζεσθαι**.** πῶς δ' οὐκ ἂν εἴη ἄτοπον, εἰ αὐτοῦ Φορμίωνος ὁμολογοῦντος δανείσασθαι, φάσκοντος δὲ ἀποδεδωκέναι, τὸ μὲν ὁμολογούμενον ὑπ' αὐτοῦ τούτου ἄκυρον **ποιήσαιτε**, τὸ δὲ ἀμφισβητούμενον κύριον ψηφίσαισθε; καὶ ὁ μὲν Λάμπις, ᾧ οὗτος σκήπτεται μάρτυρι, μαρτυρεῖ ἕξαρνος **γενόμενος** τὸ ἐξ ἀρχῆς ὡς οὐκ ἀπείληφεν τὸ χρυσίον· ὑμεῖς δὲ γνοίητε ὡς ἀπείληφεν ἐκεῖνος, ᾧ οὐκ εἰσὶ μάρτυρες τοῦ πράγματος;*

συνθῆκαι : συμφωνία, συμφωνητικό

ἀναφέρει: επικαλείται κάποιον ως μάρτυρα

ἔχω + πλάγια ερώτηση (ρήμα γνωστικό) : γνωρίζω, ξέρω

ἐπισκήπτεσθαί: μηνύω/καταγγέλω

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: « ***Τοῦ μὲν οὖν δανεῖσαι ἡμᾶς …ὧν πείθει ὑμᾶς ψηφίζεσθαι.*** »

Μονάδες 20

Γ2. Ποια είναι η βασική ένσταση του Χρύσιππου (ο ομιλητής) σχετικά με την κατάθεση του Λάμπη και ποια συνέπεια θεωρεί ότι έχει αυτή στη δίκη;

Μονάδες 10

Γ3.

α. Να γράψετε τους ζητούμενους ρηματικούς τύπους:

καταλιπὼν : β΄ενικό πρόσωπο Οριστικής στο χρόνο και στη φωνή που βρίσκεται

ποιήσαιτε: γ΄πληθυντικό πρόσωπο Οριστικής Παρατατικού στη φωνή που βρίσκεται

γενόμενος: γ΄ενικό πρόσωπο Προστακτικής στο χρόνο που βρίσκεται

(μονάδες 6)

β. Να γράψετε τη Γενική Ενικού των ακόλουθων λέξεων : *μάρτυς, τοὺς ἀκούσαντας, ὑμᾶς, οὗτος*

(μονάδες 4)

Μονάδες 10

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου:

τοῦ συναδικοῦντος:

ἐπισκήπτεσθαί:

βέβαιον :

ὑμᾶς:

(μονάδες 6)

β. Να αναγνωρίσετε τα είδη των υποθετικών λόγων και να αιτιολογήσεις τις απαντήσεις σου.

τούτῳ μὲν οὖν τοὺς ἐμοὺς μάρτυρας ἔξεστι κρίνειν, εἰ μή φησι τἀληθῆ μαρτυρεῖν αὐτούς·:

εἰ μὲν γὰρ ἡ μαρτυρία ἡ τοῦ Λάμπιδος κατεβάλλετο ἐνταῦθα, ἴσως ἂν ἔφασαν οὗτοι δίκαιον εἶναι ἐπισκήπτεσθαί μ᾽ ἐκείνῳ:

(μονάδες 2)

γ. *τί χρήσωμαι τοῖς τούτου μάρτυσιν :* Να αναγνωρίσετε πλήρως την παραπάνω πρόταση και να αναφέρετε τη συντακτική της λειτουργία.

(μονάδες 2)

Μονάδες 10

Καλή επιτυχία!

Τα θέματα επιμελήθηκε η καθηγήτρια:

Πετρίδου Βάσω